

Der kan endvidere ske misbrug af kontoordninger (f.eks. telefonkort eller såkaldte NUI-koder), hvor kontohaveren ved opkald til et centralt dataanlæg og indtastning af kontonummer og PIN-kode kan foretage telefonsamtaler eller anden telekommunikation fra en hvilken som helst telefon m.v., ofte således at udgiften påføres regningen for vedkommendes faste telekommunikationsforbindelse (telefonnummer m.v.). En uvedkommende tredjemand, der kommer i besiddelse af et kontonummer og den tilhørende PIN-kode, har mulighed for at foretage telekommunikation fra en hvilken som helst telefon m.v. for kontohaverens regning.

Disse lovovertrædelser sker således ved hjælp af telefon eller anden telekommunikation.

5.3. Gældende ret

For efterforskningen af lovovertrædelser, der sker ved brug af telekommunikation, har det stor betydning, om det er muligt at anvende indgreb i meddelelseshemmeligheden.

I dommen, der er gengivet i *Ugeskrift for Retsvæsen 1993, s. 1*, har Højesteret i en sag om »tyveri af telefontid« fastslået, at betingelserne i retsplejelovens § 781 om indgreb i meddelelseshemmeligheden skulle være opfyldt, for at anklagemyndigheden efter retsplejelovens regler om edition (dvs. regler om tredjemands udlevering af dokumenter eller andre bevismidler), jf. § 827, stk. 1, jf. § 824, stk. 1, kunne kræve udleveret de såkaldte abonnakudskrifter, som telefonselskabet af egen drift havde udarbejdet efter, at abonnenten havde anmeldt sagen til politiet. Disse abonnakudskrifter viste, hvilke telefonnumre tiltaltes telefon havde været sat i forbindelse med i en bestemt periode. Højesteret har i dommen gengivet i *Ugeskrift for Retsvæsen 1995, s. 374*, fastslået, at betingelserne i § 781 tilsvarende skal være opfyldt, for så vidt angår politiets indhentning af teleoplysninger, der allerede, før politiet indledte en efterforskning, var lagret af telefonselskabet.

Det er således kun muligt at få udskrift af oplysninger om, hvilke telefoner en mistænkt telefon sættes i forbindelse med – eller har været sat i forbindelse med – hvis der er tale om efterforskning af en lovovertrædelse, der kan medføre fængsel i 6 år, eller en af de særligt opregnede lovovertrædelser i retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 3.

De gældende regler om indgreb i meddelelseshemmeligheden er i øvrigt beskrevet ovenfor i pkt. 4.2.2.

Det er ikke ganske afklaret i retspraksis, hvilken straffebestemmelse »tyveri af telefontid« skal henføres under.

I Højesterets dom gengivet i *Ugeskrift for Retsvæsen 1993, s. 1*, var der under straffesagen, der førtes som tilståelsessag, rejst tiltale for overtrædelse af straffelovens § 276 om tyveri. I Vagn Greve m.fl.: *Kommenteret straffelov. Speciel del* (5. udg. 1994), s. 356 og 428, anføres imidlertid, at forholdet ikke er tyveri, men brugstyveri, jf. straffelovens § 293, stk. 1. Dette resultat kom kriminalretten i Silkeborg til i en utrykt afgørelse af 12. februar 1993. I *Kommenteret Straffelov, s. 428*, refereres imidlertid en utrykt afgørelse fra Østre Landsret fra 1993 om indgreb i meddelelseshemmeligheden, hvor der var rejst tiltale for overtrædelse af straffelovens § 279 a om databedrageri.

Straffen for brugstyveri efter straffelovens § 293, stk. 1, er under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år, mens straffen for tyveri efter § 276 under skærpende omstændigheder er fængsel indtil 4 år, jf. § 286, stk. 1. Ingen af disse lovovertrædelser opfylder således kriminalitetskravet i retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 3, hvorefter det bl.a. er en betingelse for indgreb i meddelelseshemmeligheden, at efterforskningen angår en forbrydelse, der efter loven kan straffes med fængsel i 6 år eller derover. Overtrædelse af straffelovens § 279 a kan imidlertid under skærpende omstændigheder straffes med fængsel indtil 8 år, jf. § 286, stk. 2. For denne lovovertrædelse er det således muligt at foretage teleoplysning, men kun hvis der foreligger skærpende omstændigheder.

5.4. Justitsministeriets overvejelser

Som nærmere beskrevet ovenfor under pkt. 4.3. må der ved indgreb i meddelelseshemmeligheden foretages en afvejning mellem på den ene side den ulempe eller skade, som indgrebet er forbundet med for samfundet og for den enkelte, som indgrebet rammer, og på den anden side den betydning, indgrebet har som middel til opklaring og bekæmpelse af kriminalitet, samt kriminalitetens art og grovhed.

På lignende måde som med »hacker-kriminaliteten« begås også »tyveri af telefontid« ved hjælp af telefon eller anden telekommunikationstjeneste. Derfor er de mere traditionelle efterforskningsmetoder ikke anvendelige. For at opklare disse lovovertrædelser er der således behov for at foretage teleoplysning, ikke blot med udgangspunkt i en forurettets telefon m.v., jf. retsplejelovens § 786, stk. 2, (omtalt ovenfor i pkt. 4.2.2. og 4.3.), men også med udgangspunkt i den mistænkte telefon m.v.

Det er på denne baggrund Justitsministeriets opfattelse, at der i de omhandlede sager bør være mulighed for at foretage teleoplysning, uanset at kriminalitetskravet ikke er opfyldt. De almindelige regler om mistankekrav, indikationskrav og proportionali-